

COVID-19 isolatsioon hooldekodudes

KLIENTIDE ISOLATSIOONI PÕHIMÕTTED

- Asutusel peab olema COVID-19 kahtluse korral tegutsemise juhised (sh käitumisjuhised epideemia tingimustes ning kuidas kasutada isikukaitsevahendeid).
- Kogu asutuse personal peab olema juhiste osas koolitatud ning isiku koolituste läbimine peab olema dokumenteeritud.
- Asutuses nähtavatele kohtadele, kindlasti kohtadele, kus toimub isikukaitsevahendite eemaldamine, kinnitada isikukaitsevahendite kasutamisharjumused sh piktogrammidega.

Kuni 01.06 on hooldekodud külastamiseks suletud. Erandkorras on alates 18.05 on lubatud külastada hoolealuseid humaansetel põhjustel (nt vaimse tervise seisundist tulenevalt, nt surija külastus). Viimasel juhul tuleb külastus eelnevalt hoolekandeametiga kokku leppida ning järgida kehtestatud nõudeid. (Vt TA PD korraldust nr 1.1-1/20/27 Haiglates ja hoolekandeametites külastuspiirangu kehtestamine.)

COVID-19 juhtude esinemisel uusi kliente ei võeta.

Hooldekodus tuleb teostada klientide triaaž ja jagada kõik kolme rühma/tsooni:

	Kliendid	Personal
„PUHAS“ PIIRKOND	Hingamisteede infektsiooni haigusnähtudeta või negatiivse testimise tulemusega	Hingamisteede infektsiooni haigusnähtudeta või negatiivse testimise tulemusega
COVID-19	COVID-19 sümptomitega või positiivse testimise tulemustega kliendid, kes ei vaja hospitaliseerimist	COVID-19 põdenud ja tervenunud töötaja; Hingamisteede infektsiooni haigusnähtudeta või negatiivse testimise tulemusega
KONTAKTSED	Hingamisteede infektsiooni haigusnähtudeta või negatiivse testitulemusega, kuid haigestunuga kokkupuutunud (kontaktid)	

Isoleerimisel tuleb klientidele tagada ohutu keskkond, arvestades muuhulgas ka psühhiaatrilise diagnoosiga klientide vajadusega.

Vajadusel, koostöös kohaliku omavalitsusega, mõelda läbi ja planeerida alternatiivse teenuse osutamise asukoha kasutusele võtmise vajadus ja võimalused COVID-19 puhangu ajal.

Personali ei tohi erinevate tsoonide vahel vahetada kuni viimase COVID-19 kliendi haigestumisest on möödas 14 päeva (tervenemiseni).

Tagada käte antiseptikumid, mis on üle asutuse paigutatud erinevatesse kohtadesse (wc, välisukse lähedus, pesuruumid, klientide toad jms).

Tuletada klientidele regulaarselt meelde kätepesu vajadust ja vajadusel juhendada või abistada neid. Vt kätepesu ja antiseptika juhiseid.

Asutuses viia sisse igapäevane tervisekontroll kohustusliku kehatemperatuuri mõõtmisega (võimalusel kasutada kontaktivabu termomeetreid). Tulemused dokumenteerida.

Haiguse leviku tõkestamiseks tuleb kõigil klientidel püsida ainult oma tubades, ühistegevusi epideemia ajal ei toimu.

Isolatsiooni meetmete rakendamise eest **ei tohi** klientidelt küsida täiendavat tasu.

KUI KLIENDIL TEKIVAD hingamisteede infektsiooni SÜMPTOMID:

COVID-19 TESTIMINE

Testitakse ägedate respiratoorsete haiguste sümptomitega (palavik, kuiv köha, hingamisraskused jt) üldhoolduse ja ööpäevaringse erihoolekande kliente ja töötajaid, kellel on otsene kokkupuude hoolekandeasutuste klientidega.

- 1) TAGA KLIENDI ISOLATSIOON,**
- 2) VÕTTA ÜHENDUST TERVISHOIUTÖÖTAJAGA**
- 3) KORRALDADA KLIENDI LABORATOORNE TESTIMINE COVID-19 SUHTES**

- COVID-19 kahtluse tekkimise korral panna kliendile ja teistele samas ruumis viibijatele koheselt ette meditsiiniline mask;
- Haigestunud klient tuleb isoleerida ja kontaktid teiste klientidega viia miinimumi;
- Teavitada haigestunud kliendist tervishoiutöötajat, kes hindab kliendi hospitaliseerimise vajadust ning korraldab COVID-19 testimise;
- Diagnoosi kinnitumisel ja hospitaliseerimise mittevajamisel tuleb korraldada kliendi isolatsioon (vajadusel saab ühte tuppa paigutada mitu sama diagnoosiga klienti);
- Kõikidel töötajatel tuleb kasutada isikukaitsevahendeid (kirurgiline mask/respiraator, kaitsekittel/põll ja kätised, lateks või nitrilkindad);
- Teha lõplik koristus ruumides, kus haigestunud klient on viibinud (kaheetapiline koristus esmalt puhastusvahendiga ja seejärel desinfitseerimine ning tuulutamine);
- Selgitada, kes olid haigestunud kliendiga lähikontaktis (lähikontakt alla 2m ja üle 15 min või füüsiline kontakt ilma isikukaitsevahendeid kasutamata), nii töötajad kui teised kliendid ning see dokumenteerida;

- Kõik nakatunuga lähikontaktis olnud inimesed, kes pole kasutanud kontakti ajal isikukaitsevahendeid, tuleb 14 päevaks isoleerida (töötaja saata koju (vt allpool), asutuse klient teistest eraldada kui kontaktne. Kontaktseid võib omavahel kokku paigutada, nn kohortida);
- Jälgida kliendi tervislikku seisundit. Haigussümptomite süvenemisel (hingamisraskus, õhupuudusetunne) teavitada koheselt tervishoiutöötajat, vajadusel kutsuda kiirabi;
- Anna infot kliendile, miks ta peab viibima haiguspuhangu ajal ainult oma toas;
- Tagada võimalusel ruumi TV, raadio jms, et kliendil oleks võimalik oma aega sisustada.

ISIKUKAITSEVAHENDITE KASUTAMINE

- Enne isikukaitsevahendite kasutuselevõttu teha käte antiseptika;
- Riietuda isikukaitsevahenditesse vastavalt juhendile;
- Erinevate klientide vahel liikudes tuleb vahetada kilepõlle ja kindaid;
- COVID-19 piirkonnast väljumisel eemaldada isikukaitsevahendid vastavalt juhendile ja teha käte antiseptika.

TÖÖVAHENDITE KASUTAMINE

- Võimalusel on diagnostika-, põetus- ja hooldusvahendid (kraadiklaas, vererõhuaparaat jms) kliendipõhised. Isolatsiooni lõppedes need puhastatakse ja desinfitseeritakse. Korduvkasutusega vahendid desinfitseeritakse ruumis.
- Tuppa ei viida dokumentatsiooni;

ISOLATSIOONIKS KASUTATUD RUUMIDE KORISTAMINE

- Isolatsiooniruumi puhastamisel tuleb kasutada isikukaitsevahendeid vastavalt nõuetele;
- Isolatsiooniruumidele tuleb puhastamiseks planeerida eraldi koristustarvikud;
- Puhastamise suund alati puhtamalt mustemale;
- Isolatsiooniruumi tuleb puhastada kaheetapiliselt. KÕIK pinnad tuleb puhastada puhastusvahendiga ja desinfitseerida desinfektandiga;
- Kontaktpindu (puutepindu) tuleb desinfitseerida igapäevaselt vähemalt 3 korda;
- Koristustarvikutest on vajalikud ühekordsed koristuslapid, eraldi mopivars ja alus või mopivars ja kaabits;
- Kui on tegemist mitme isolatsiooniruumiga, siis võib olla mopivars/alus või kaabits sama. Palati puhastamise järgselt tuleb vars/alus/kaabits puhastada ja desinfitseerida;
- Palati puhastamiseks vajalikud mopid ja ühekordsed koristuslapid on soovitatav eelnevalt niisutada puhtas tsoonis;
- KÕIK töövahendid (niisutatud koristuslapid, mopid) võtta palati puhastamiseks koheselt kaasa;
- Kui on vajalik puhastamise käigus vahetada voodis voodipesu või lõppkoristuse puhul korrastada voodi, alusta voodipesu äravõtmisest. Seejärel vaheta kindad ja kasutusel olnud kilepõll ning jätkka puhastamist suunaga puhtamalt mustemale;
- Isolatsioonipalateid tuulutada võimalusel igapäevaselt;
- Pärast koristamist pesta mopid pesumasinas 90 kraadiga.

KLIENDI TOITLUSTAMINE

- Klientide toitlustamine korraldada ainult tubades.
- Peale toitlustamist pesta nõud nõudepesu masinaga kuuma vee ja detergendiga¹. Kui asutuses ei ole nõudepesumasinat, on soovitatav kasutada ühekordseid toidunõusid; Toidu serveerimiseks kasutatavad esemed (nt kärud, kandikud jm) pesta ja desinfitseerida enne ja pärast kasutamist;
- Tahked toidujäätgid ja ühekordsed toidunõud panna kohe jäätmekotti, vedelikud valada kanalisatsiooni.

PESU KÄITLEMINE

- Pesu pakkida kilekotti kliendi toas. Tavaline masinpesemine (vähemalt 60 kraadi juures minimaalselt kolmeks minutiks) on piisav tekitajate hävitamiseks;
- Soovitatav on kasutada masinpestavat patja ja kilega kaetud madratsit, mida saab pärast kasutamise lõppu puhastada ja desinfitseerida.

ERITISED, JÄÄTMED

- Ekskrementid ei vaja desinfitseerimist;
- Kliendil on ainult tema kasutuses olev potitool, uriinipudel ja/või siiber. Nende puhastamine ja desinfitseerimine toimub hooldusruumis/WC-s või selle puudumisel viiakse puhastusruumi. Pärast töötlust viiakse vahendid tagasi samale kliendile;
- Tekkivad jäätmed koguda eraldi pealt suletavasse kotti (võimalusel erikäitlust vajavate meditsiiniliste jäätmete kollasesse kotti);
- Koti välispind tuleb alati enne palatist väljaviimist desinfitseerida;
- Jäätmed koguda ja hoida kuni transpordini kilekotis, mis toast äraviimisel pannakse markeeritud jäätmekotti.

TRANSPORT

- Välimatul transportimisel tuleb rakendada kõiki COVID-19 puhul kehtivaid nõudeid (kontaktpindade/abivahendite desinfitseerimine jne);
- Juhul kui transporditakse autoga, tuleb iga kliendi transpordi korraldajale isolatsioonivajadusest teada anda, et võetaks kasutusele vajalikud vahendid;
- transpordi osutamise järgselt tuleb auto puhastada lähtudes isolatsiooniks kasutatud ruumi puhastamise nõuetest;
- Aktiivravihaiglast või õendushaiglast patsiendi hooldekodusse tagasi toomine võib toimuda lähtuvalt testi tulemusest SARS-CoV-2: positiivse testi tulemusega patsient läheb COVID tsooni, negatiivne patsient tsooni „PUHAS“.

SURNUKEHA KÄSITLEMINE

- Kutsuda surnute transpordi osutav teenus. COVID-19 diagnoosiga surnukeha ei tohi lähedastele üle anda.
- Vajadusel eemaldada surnult kõik juhtmed, voolikud, kateetrid jm taoline. Kasutada selleks isikukaitsevahendeid - FFP2/FFP3 respiraator, kaitsekittel/põll ja kätised, lateks või nitrilkindad.

¹ Detergent on pesemiseks ja puhastamiseks ettenähtud aine või segu, mis sisaldab pindaktiivseid aineid ning on mõeldud kasutamiseks koduses majapidamises või institutsioonilistel või tööstuslikel eesmärkidel.

- Minimeerida surnukeha liigutamine ja katsumine. Jätta surnukeha surma paika. Surnut transportivad isikud pakivad surnukeha ning viivad hoolekodust ära.
- Teha lõplik koristus ja tuulutamine ruumides, kus surnud klient viibis, nagu on toodud punktis ISOLATSIOONIKS KASUTATUD RUUMIDE KORISTAMINE.
- Pesta ja puhastada kliendi kasutuses olnud voodipesu, madrats, padi ja muud riideesemed nagu on toodud punktis PESU KÄITLEMINE.
- Desinfitseerida kõik surnud kliendiga kokku puutunud korduvkasutatavad esemed.
- Surnud kliendi isiklikud esemed võib lähedastele üle anda pärast nende desinfitseerimist ja pesemist. Kui desinfitseerimine ja pesemine ei ole võimalik, siis tuleb esemed hoida enne üleandmist vähemalt 72 h suletud kotis.

ISOLATSIOONI LÕPP JA HOOLDEKODU COVID-19 VABAKS TUNNISTAMINE

- Iga haigestunud COVID-19 patsiendi isolatsiooni võib lõpetada 14 päeva peale haigusnähtude tekkimist eeldusel, et klient on olnud 72 h palaviku vaba ja ägedad respiratoorsed sümptomid on taandunud.
- vajadusel konsulteerida tervishoiutöötajaga (asutuse tervishoiutöötaja ja/või kliendi perearsti/pereõega).
- Hoolekodu saab COVID-19 vabaks, kui viimase kliendi/töötaja (tervenemisest) haigestumisest on möödunud 14 päeva.

TEAVITAMINE

kui kliendil või töötajal on koroonaviiruse kahtlus või diagnoositud COVID-19, tuleb sellest koheselt teavitada:

- Kliendi või töötaja perearsti ja (kui on) asutuse tervishoiutöötajat

Samuti teavitada:

1. **Terviseameti regionaalse osakonna (RO) esindusse.**
[Põhja RO: juta.varjas@terviseamet.ee](mailto:juta.varjas@terviseamet.ee)
[Lõuna RO: tiia.luht@terviseamet.ee](mailto:tii.luht@terviseamet.ee)
[Lääne RO: kadri.juhkam@terviseamet.ee](mailto:kadri.juhkam@terviseamet.ee)
[Ida RO: marje.muusikus@terviseamet.ee](mailto:marje.muusikus@terviseamet.ee)
2. **Sotsiaalkindlustusametile** kontaktisik Raivo Sults, tel +372 511 0689, e-post: raivo.sults@sotsiaalkindlustusamet.ee.
3. Asukohajärgset kohalikku omavalitsust.

E-kirja pealkiri: **COVID-19 nakkuskahtlus hoolekandeaasutuses.**

Teavituses märkida:

1. Asutuse nimi ja tegutsemiskoha kohalik omavalitsus
2. Nakkuskahtlusega töötajate ja klientide arv
3. Kinnitatud nakkusega töötajate ja klientide arv
4. Kontaktisik
5. Vajadusel lisada muu täiendav info, mida teataja peab oluliseks.
6. Nt. kui palju on kliente ning töötajaid kokku

Iga asutus määrab kontaktisiku, see võib olla personalitöötaja.

Asutus võtab ühendust Terviseameti piirkondliku ametnikuga ning teavitab soovist saata inimesi testimisele. Terviseameti piirkondlike ametnike kontaktid on järgnevad:

Piirkond	Isik	E-mail
Lõuna regioon	Tiia Luht	tiia.luht@terviseamet.ee
Ida regioon	Marje Muusikus	marje.muusikus@terviseamet.ee
Ida regioon	Jekaterina Marjina	jekaterina.marjina@terviseamet.ee
Lääne regioon	Kadri Juhkam	kadri.juhkam@terviseamet.ee
Harjumaa	Janne Nurme	janne.nurme@terviseamet.ee
Harjumaa	Gea Ovsjannikov	gea.ovsjannikov@terviseamet.ee
Harjumaa	Anna Trapido	anna.trapido@terviseamet.ee
Raplamaa	Ellen Villig	ellen.villig@terviseamet.ee
Järvamaa	Maie Laos	maie.laos@terviseamet.ee

Pärast teavituse saamist, täpsustab Terviseameti ametnik vajaminevaid andmeid (nt edastab asutusele krüpteerimiseks enda isikukoodi).

Iga asutuse kontaktisik esitab oma nimekirja järgneva näidise (vt allpool) põhjal. Juhul, kui mõni inimene saab ise oma autoga testimisele minna, siis see mäрге on ka oluline lisada (siis saab teda testida vastavas mobiilse proovivõtukohta punktis).

Teavituse näidis

Asutuse kontaktisik (nimi, e-mail, tel)

Kuupäev:

Saadatan testisoovijad:

Isikukood	Perekonnanimi	Eesnimi	Kontakt	Saatva asutuse reg kood	Saatva asutuse nimi	Sümptomid	Kas tuleb ise autoga
			Telefon				

Oluline! Palun saatke nimekirjad vastava piirkonna Terviseameti töötajale krüpteeritult!

Pärast teavituse saamist, võtab nimekirjas oleva isikuga ühendust Testimiskeskuse esindaja, kes lepib kokku proovivõtmise koha ja aja. Teadmiseks: üle Eesti on avatud 7 mobiilset proovivõtukohta: Tallinnas 2, Pärnus 1, Tartus 1, Narvas 1, Kohtla-Järvel 1 ja Kuressaares 1. Täpsemaid juhiseid testimiskohtade aadresside jmt kohta saab piirkondliku Terviseameti ametniku käest.

NB! Jälgi jooksvalt Terviseameti juhiseid testimise korraldamisel, sest see võib ajas muutuda!